

Kováts ezredes

Wash.D.C.1954

Május 30

Embert megvilágítani csak úgy lehet, ha nem vesszük ki saját korából, hanem mint korának produktumát vizsgáljuk

K. abban a korban nőtt fel, amelyet a felvilágosodás korának nevezünk. Kanttal egy évben születik: 1724, kortársai ~~amikor~~ Voltaire, aki 30 éves, Diderot 11, D'Alambert 7, Rousseau 11; amikor K. meghal, Goethe 30 éves, Schiller 20, Napoleon 10, Beethoven és Hegel kis fiúk, kortársak Watt, Mozart, Linné, Burns, Fichte, Nagy Frigyes, Washington,

Ő maga REFORMÁTUS, valószínűleg Debreczenben tanult /nagykunsági/, ahol a kollégium már több mint 200 éves volt

Ideális elgondolás vezette Amerikába.
az első ilyen nagy világ történetében
NE FELEDJÜNK: amer. függetl. nyilatkozat már egy éves /1776/, francia forrad. csak ezután 13 évvel kezdődik, K. az amer. forradalomban ideális mozgalmat lát, francia forradalom embertelenségei még nem történtek meg

Főérdeme volt, hogy a ~~más rendet~~ Pulaski légióban rendet és fegyelmet teremtett, úgy hogy amerre követni tudjuk a légiót, K. oda-érkezése után csak becsületet és dicséretet kapott.

(még nem mint légió)

Pulaski Katonái 1778 elején
Amikor pl. ~~amikor~~ Trentonban van a hessze-
niek okkupációja után, az amúgy is agyonsanyar-
gatott népet a légió fegyelmetlen emberei
többség gyöttrik és sarcollják, verekedések, stb
napirenden

K. rendet és fegyelmet teremtett

Flasditteit abban nem voltak

ekönyvtár.sk

1./ Nem közönséges zsoldosnak /mercenary/ megy
 Katona és Magyar, akiben a m. katona sok száza
 dos tradíciói élnek, akiben a m. szabadság esz
 méi élnek. Ha kalandor és zsoldos lett volna,
angoloknál állt volna meg és nem Wash. rongyos
 és éhes katonáinál, akikről épen K. Amerikába
 jövétele évében maga Wash. írja, hogy 5-6 napig
 nincs kenyérük sem és leveik takarmányát eszi
 a széna kivételével.

2./ K. az emberi szabadságért akart harcolni.
 Ismerte saját hazája sorsát a szabadság nél-
 kül s remélte, hogy az Amerikában kivivott sza-
 badság valamikor őt fog érni saját hazájához.
 Egy uj világrand születésénél akart segíteni.
 Franciaországban látta a a készülődő forradal-
 mat. Angliával nem volt baja, de volt a többi
 elnyomóval, akik mind Anglia mellett álltak.
S rákópen baja volt a németekkel, akik saját
 seregükbe kényszerítették és sarcoló rabló-
 vezérré tették, amiért ott is hagyta őket
 K. tudta, hogy az angoloknál igen sok a német
 zsoldos. Fenn akarta tartani a magyar tradi-
 ciót: harcolni a NÉMET ellen, amit lehet,
megfizetni Rákóc, iért

K. tudta, hogy bár Amerika addig csak kolóniája volt Angliának, de kizárólag kizsákmányolásra használták. Magyarország sohasem volt Ausztria kolóniája, de a kizsákmányolást épenugy, sőt sokkal nagyobb mértékben végigszenvedte. Ebben az értelemben Kováts Magyarországért is harcolt, annak boldogabb és emberibb jövőjéért.

Emlékét ezért a profétai előrelátásért szenteljük meg, mert ebben a magyar nemzet lelkét, sok százados becsületos álmát és ambícióját szólaltatta meg akkor, amikor az ilyen hang nemcsak szokatlan és új, de a hangoztatóra veszedelmes is volt.

Méltó, hogy példaképp legyen minden ^{katonájának} demor. embernek Váneri Kainak és Magyarnak - Ennél nagyobb dicsőre nem érheti, ennél többre maga sem vágyott

